
**ENESCO KŪWARTET
en DESZO RANKI**

MOZARTPIANO

11

APRIL

89

MOZART

**ENESCO KŪARTET
en DESZO RANKI**

Inleiding bij het concertprogramma Foyer 19.15 uur
aanvang concert 20.00 uur
pauze 21.00 uur
einde 22.05 uur

DESZŐ RANKI piano

ENESCO KWARTET
CONSTANTIN BOGDANAS viool
FLORIN SZIGETI viool
LIVIU STANESE altviool
DOREL FODOREANU cello

Wolfgang Amadeus Mozart
1758 1791

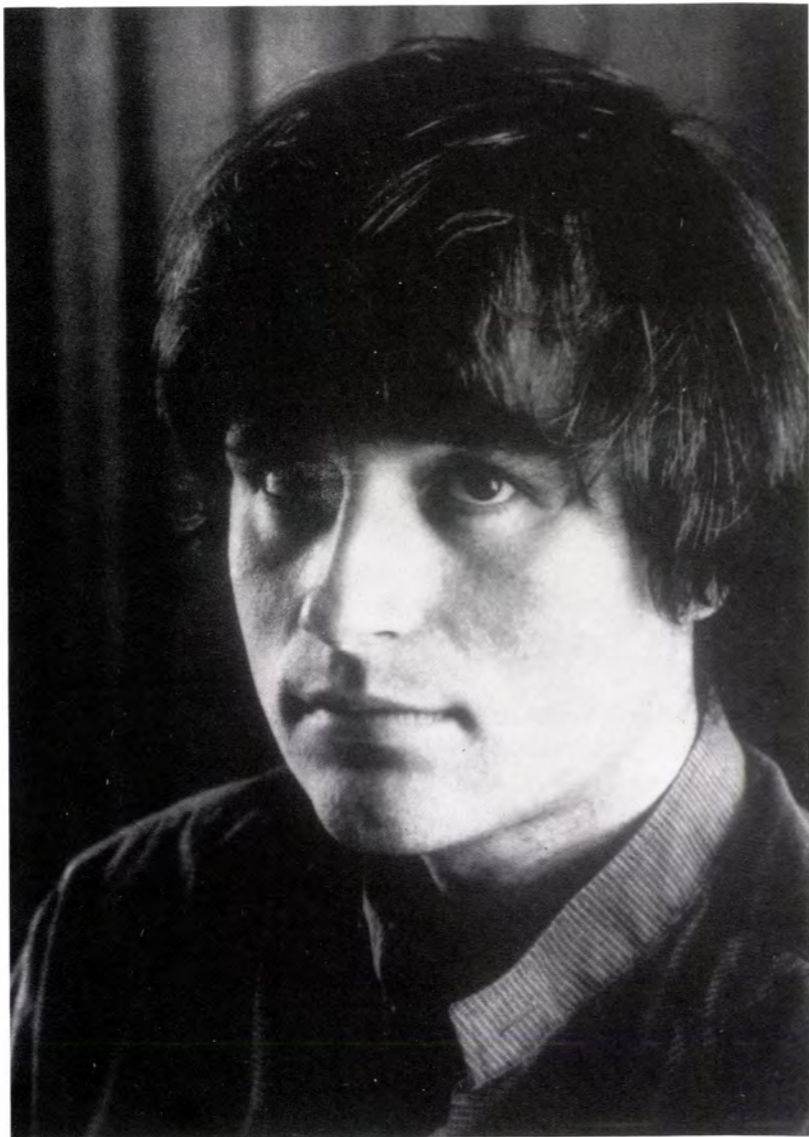
STRIJKKWARTET NR 19 IN C, KV 465 'DISSONANTENKWARTET' | PIANOKWARTET NR 1 IN G, KV 478

. Allegro
Adagio . Allegro . . Andante
Andante cantabile . . Rondo . Allegro
Menuetto . Allegro .
Allegro .

STRIJKKWARTET IN D, KV 575
'1STE PRUISISCH'

PIANOKWARTET NR 2 IN ES, KV 493
. Allegretto
Allegro . . Andante
Larghetto . . Menuetto . Allegretto
Allegretto . . Allegretto

PAUZE

DESZÖ RANKI

De Hongaarse pianist Deszö Ranki is laureaat van zowel de Liszt- als de Kossuth-Prijs. In 1969 won Ranki bovendien op 18-jarige leeftijd de Schumann Wedstrijd. Sindsdien speelt hij op al de grote Europese muziekfestivals, evenals in de USA en Japan. Als solist was hij ondermeer te horen met het Concertgebouworkest, de Berliner Philharmoniker en het Orchestre National de France met dirigenten als von Dohnanyi, Ferencsik en Metha.

Deszö Ranki behoort tot de beroemde pianoschool van de Ferenc Liszt Academie te Boedapest, waar hij studeerde bij Pal Kadosa en Ferenc Rados. In 1971 volgde hij interpretatiecursussen bij Géza Anda te Zürich en één jaar later ontving hij de 'Grand Prix du Disque de l'Académie Charles Cros' voor zijn opnamen van de Etudes van Chopin. In 1978 kreeg hij de 'Grote Prijs van de Italiaanse muziekcritici' voor zijn opname van Bartoks Mikrokosmos. Onder zijn talrijke plaatopnamen bij Hungaroton vermelden we graag de pianoconcerti van Mozart met het Liszt Kamerorkest onder leiding van Janos Rolla.

ENESCO KWARTET

Dit strijkkwartet van Roemeense origine besloot in 1979 zich definitief in Parijs te vestigen. Het betekende meteen hun internationale doorbraak. Ze wonnen ondermeer de eerste prijs op de Concours International de Musique de Chambre te Parijs in 1981.

De basis van hun kamermusiceren wordt door de leden van het kwartet als volgt verwoord : "Dans le quatuor, chaque musicien est un soliste. Chacune des voix a son importance. De leur équilibre parfait naît la richesse." De roeping van de kamermuziek, een architecturale muzikale gedachte en een goed muzikaal gevoel werden hen bijgebracht door hun leermeester Sandor Vegh. Voeg daarbij dagelijks intens samen repeteren en een zelden geziene energie en vitaliteit, en het wordt duidelijk dat het Enesco Kwartet een uitzonderlijk ensemble is. Hun interpretaties van Haydn tot de hedendaagse componisten brachten hen op de concertpodia van de gehele wereld. Over hun opname van Schuberts 'Der Tod und das Mädchen' schreef Jacques Drillon in Le Monde de la Musique : " Il se dégage de cet enregistrement un sentiment d'originalité et d'intelligence qui force l'intérêt. Et l'on pense aussitôt à Richter, à Furtwängler, à tout ces musiciens pour qui l'art est fait de souffle."

MOZARTS

PIANO- EN STRIJKKWARTETTEN

De sleutelwerken voor dit Mozartpianoconcert zijn de twee pianokwartetten die Mozart schreef in opdracht van de Weense muziekuitgever Hoffmeister in 1785 en 1786. Hij schiep er als het ware een nieuw kamermuziekgenre mee. Hoffmeister verwachtte lichte, gemakkelijke werkjes. Dat waren ze echter niet, ze houden qua stemming het midden tussen de strijkkwartetten en de pianoconcerti : van het eerste bezitten ze het intieme, van het tweede het briljante karakter.

Het **Pianokwartet nr 1 in g, KV 478**, werd door Mozart aangevat terwijl hij volop bezig was 'Le Nozze di Figaro' te schrijven. En dus zeer kort na zijn strijkkwartetten, opgedragen aan Haydn, waarvan we vanavond het 'Dissonantenkwartet' horen. Op dat moment was het pianokwartet nog zo goed als onbekend te Wenen. Het pianotrio was er het modegenre en Mozarts eerste pianokwartet was meer een avant-garde werk, niet in het minst omdat er zo'n pianistische moeilijkheden in verwerkt zijn. In 1788 wees het 'Journal des Luxus und der Moden' er dan ook op dat het werk maar al te dikwijls slecht was uitgevoerd en dat het zeker niet in de handen van dilettanten mocht vallen. Hoffmeister had ondertussen het werk uitgegeven in december 1785, in een verzamelbundel kamermuziek van verschillende componisten. Mozarts kwartet verkocht echter niet zoals Hoffmeister het had verwacht, en hij

zag dan ook af van de publicatie van het tweede pianokwartet.

Het **Pianokwartet nr 2 in Es, KV 493**, bood Mozart dan maar aan Artaria om uit te geven. Dit gebeurde uiteindelijk in juli 1787. De verkoop hiervan was ook al niet zo denderend, zodat het oorspronkelijk geplande derde pianokwartet er nooit kwam. Dit kwartet in Es schreef Mozart een maand na Figaro, en het straalt een zelfgenoegzaam en rustig vertrouwen uit. Het geluk van de componist na een succesvolle opera, waarover iedereen het eens was dat hij zowel qua vorm, inhoud en partituur de grootste revolutie op operagebied was sinds Gluck's Orfeo.

Het **Strijkkwartet nr 19 in C, KV 465**, is het laatste van de zes kwartetten die Mozart opdroeg aan Haydn. Het is gedateerd op 12 januari 1785. Terwijl Mozart vroeger (in 1773) enkele strijkkwartetten had gecomponeerd volledig naar Haydn's voorbeeld, bracht hij met deze zes nieuwe hoogtepunten in het genre. Haydn zelf zei over de composities aan Mozarts vader : " ... uw zoon is de grootste componist die ik ken. Hij heeft niet alleen goeie smaak, maar kan bovendien meesterlijk componeren..."

De bijnaam 'Dissonantenkwartet' kreeg het werk door de gewaagde modulaties van de Adagio-introductie, waarin Mozart via een aantal harmonische uitwijkingen de dominant bereikt om zo de hoofdbeweging te openen. Deze introductie maakt dus deel uit van de eerste beweging en mag niet als een onafhankelijke beweging opgevat worden. De gedurfdheid met betrekking tot de harmonie blijft ook voortklinken in het eerste Allegro, het Trio en het laatste Allegro. In de finale echter zijn het vooral blijde, vreugdevolle tonen die de bovenhand hebben.

Het **Strijkkwartet in D, KV 575**, schreef Mozart voor Frederik Willem II, Koning van Pruisen. Deze was niet alleen een fanatiek muziekliefhebber, maar bovendien een verdienstelijk cellist. Hij gaf Mozart een opdracht voor zes kwartetten voor eigen gebruik en zes pianosonates voor zijn dochter. Van deze opdracht voltooide Mozart slechts één sonate en drie strijkkwartetten

Het kwartet in D is prachtig voor de vier instrumenten geschreven, hoewel Mozart er de grootste moeite mee had om voor de cello meer solo's dan gebruikelijk te schrijven. Dit moest echter, omdat Koning Frederik moest schitteren in de cellopartij! Het is in dit rijpe meesterwerk, net als bij zijn laatste grote symfonieën, alsof het onbegrensde genie van Mozart zich nog eenmaal met hernieuwde kracht wil manifesteren. Tot slot ook hierbij de commentaar van Jozef Haydn : " Als een eerlijk man zweer ik bij God, dat Mozart de grootste is die ik ken, niet alleen als componist, maar ook als mens!"

WAT KOMT IN DESINGEL

APRIL

DI 11
MOZARTPIANO
Enesco Kwartet
Deszö Ranki piano
Mozart

WO 12, DO 13, VR 14,
ZA 15
THEATER
De Tijd
De reisleidster

ZO 16
ZONDAGWERK
Studenten en leraars
Kamermuziek KVMC

ZO 16
UIT DE MUNT
Symfonie-Orkest van de Munt
o.l.v. **Hans Zender**
Roland Hermann bariton
Dameskoor van de Munt
Varèse, Messiaen, Zender

DI 18
NIEUW BELGISCH KAMERORKEST
o.l.v. **Jan Caeyers**
Roel Dieltiens cello
Bartok, Tsjaikofsky, Haydn

DI 25, WO 26
DANS
François Verret/Anne Koren
L'horloge en folie

DI 25 TOT ZA 28/05
ARCHITEKTUUR
TENTOONSTELLING
Paul Robbrecht
en **Hilde Daem**

WO 26
NIEUWE MUZIEK
Nieuw Conservatorium
Ensemble
o.l.v. **Roland Coryn**
Mireille Capelle mezzo
Brewaeyts, Scelsi

VR 28
LIEDER
Songmakers' Almanac
Boyhood's End

ZA 30 15 en 20 uur
ZO 1 MEI 15 en 20 uur
JONGE HELDEN
Giardini Pensili
Corrispondenze Naturale

MEI

ZA 30 APRIL 15 en 20 U.
ZO 1 MEI 15 en 20 UUR
JONGE HELDEN
Giardini Pensili
Corrispondenze Naturale

WO 10
NIEUWE MUZIEK
Schönberg Kwartet
Schönberg

ZO 14
MUZIEK
Guild Trio
Ives, Brahms

MA 15, DI 16, WO 17,
DO 18, VR 19, ZA 20
THEATER
The Wooster Group
Frank Dell's "Saint Anthony"

ZO 21
ZONDAGWERK
Studenten en leraars
Kamermuziek KVMC

DO 25
MUZIEK
The Cleveland Orchestra
Bach/Webern, Schönberg,
Schubert

DI 30
MOZARTPIANO
Symfonie-Orkest van de Munt
o.l.v. **Sylvain Cambreling**
Rudolf Buchbinder piano
Elsbieta Szmytka sopraan

— PULLMAN —
PARK HOTEL
Antwerpen

1ste drank aan 1/2 prijs in de PULLMAN BAR
van het PULLMAN PARK HOTEL,
desguinlei 94, 2018 Antwerpen
op vertoon van uw toegangskaart van DESINGEL

deSingel

deSingel wordt gesubsidieerd door
de Vlaamse Gemeenschap.

Dit seizoen werd mogelijk gemaakt
dankzij de steun van
Agfa-Gevaert
Gemeentekrediet van België
Knack
de Nationale Loterij
Opel-General Motors
De Standaard
en S.W.I.F.T.